

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

De Zelandia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

mine gaudebat Hollandia : appellatio Hollandiæ postea
riori sæculo allata. Obserua nos hic non disquirere an
nomen, Hollandia, primitus obuenerit toti Hollandiæ
quæ nunc patet. Sunt namque qui opinantur primæum
Hollandiam esse solam insulam Dordracenam siue Hol-
landiam Austrinam ; & successu temporis nomen fluxisse
ad reliquam partem prout nunc ampliata significat.

De Zelandia.

T Hollandiæ , sic & Zelandiæ nomen
æuo S.Willibror. & S.Marcell. recen-
tius esse, imo simul à gentibus Aquilo-
naribus emianasse, testantur Zelandi
Historici. De eo Leuinus supra: Quod
verò ad gentis buius originem spectat, con-
stans fama est, atq; indigenis per manus tra-
dicta, à Gothis ac Danis hanc profluxisse, pre-
sertim ab illa insula Cimbrica que in Dania Zelandia nomen inscrip-
ta est, in qua spectatur celeberrimum Emporium Hafnia , vulgari
nomine Coopmans-haven , à portu negotiatoribus frequentata,
qui hanc terram cultoribus vacuam , oppositis erectisq; aggernam
molibus, in insula redegerunt, atq; exstructis primum casis, minu-
tisq; atq; angustis tugurijs, sementi ac pascuis reddidere idoneam.
Simili consilio eisdē authoribus à Maris Balthici siue Co-
dani sinus cognomine Insulâ ex quo freto à Scandiâ direc-
tâ Zelandiam vocari cœpisse Nortmannis regnantibus,
docet I. Eijndius Chronici. lib. 2. cap. 5. Est nempe in-
suum nature hominum vt absentes & exules natalis soli
vnde exierunt ardenter plurimum recordentur, eius no-
minibus acquisitaloca insigniant, vti hodieque in remotis
Indiarum regionibus cernimus fieri ab occupatoribus. Id-
ipsum

ipsum de sui sacerdoti genio lib. 5. de bello Gallico refert I.
Cæsar: Maritima pars, inquit, ab ijs, qui præda, ac bellis inferendi causa, ex Belgio transferant: qui omnes ferè ijs nominibus civitatum appellantur, quibus orti ex civitatibus eò pervenerunt, & bello illato, ibi remanserunt, atq; agros colere cœperunt.

Quænam gentes anteriùs Zelandiam incoluerint, alieni est dramatis. De ijs strictim & de eius Etymo Ad. Hofferus poëta:

Mascula gens, quam Zelandos hac nuncupat etas,
Cur vos Maitiacos pristina sæcla vocans?
An quia vulgato genti sermone soletis
Consortes operum M A A T vocitare viros?
Sive fuit pris: o T oxandria nomen ab aeo,
Sive Gigantiaos vos, Slauiosq; vocem?
Ecquis ab antiquo credat deducta Zalando,
Nostraq; in Iliacâ sceptra fuisse manus?
Arboricæque putem signatas nomine terras,
Forie quod arboribus luxuriabat humus?
Quaq; alia instabili Criticus dyadicat arte,
Ista sub obscuro cortice sensa latent.
Sed cur Zelandi nunc dicimus? an quia nobis
Plus vicina quatit littora nostra Thetys?
An quia Cimbrorum Sialaudia Gentis origo est,
Aut abellariis imperita uit aus?
An quia cum Syries medijs enascimur undis
Qua mare, veldensis turget arena vadis?
Sive quod aquinocans telluris imago, marisq;
Nos velut aquoreos, terrigena q; facit?
An quia disiecti in variis dispescimur oras,
Mixtaq; sunt terris aquora, terramari?
Nominis hec nostriratio est, luctamur in undis,
Rursus & emerso vertice stamus humo.

Nempe

L V C T O R E T E M E R G O.

Non prætereunda sunt h[ic] verba quædam Alcuini:
Quodam tempore dum Venerabilis vir (Willibrordus) iter evan-
gelizandi more solito ageret, venit in quandam villam, Walachram
nomine, in quâ antiqui erroris Idolum remanserat: quod cum vir
Dei, zelo feruens, confringeret, præsente eiusdem Idoli custode,
nimio furore successus ille, quasi Dei sui iniuriam vindicaret, in
impetu animi insanientis, gladio caput sacerdotis Christi percussit:
sed Deo defendente sernum suum, nullam ex iactu ferientis lajuram
sustinuit.

Vbi si per villam Walachram accipiat Regionem quæ
 modo Walachria nominatur, admodum improprie locu-
 tus est author, nec à quo quis intelligetur. forsan in aduen-
 tu S. Willibrordi erat villa seu oppidum eiusce nominis,
 alio nomine Westcapella, ita nominatum ab Idolo Wal-
 cher ibidem celebriter culto. Westcapellam namque, qui
 nunc est pagus, olim præclaram vrbem in eaque Idolum
 Walcher adoratum fuisset, perhibent monumenta: ac vi
 nomen Walcher in vrbem, ita tandem in totam prouin-
 ciā esse deriuatum, ut **Walcheren, het Landt van Wal-**
cheren diceretur: quemadmodum a pago **Switz** tota Re-
 gio Heluetiæ induit nomen **Switzerland**. Quidquid de
 casca re sit, certò Walachria est & significat nunc intulā &
 quidem omnium Zelandicarum nobilissimam, in qua S.
 Willibrordus docuit & Idolum **Walcher** alio nomine
 Mercurij Westcappellæ cōfregit, quod patrij Rithmi de-
 cātant: Alij scribunt Idolum Martis confregisse. potuit
 vtrūque: varios enim Deastros & Deastras Frisijs, sub qui-
 bus

bus num Zelandi, honorabant, prout disserr. 30. enumerauimus.

DISSERTATIO LXXIV.

De nomine Lotharingiae & Flandriæ.

Lotharingiæ vocabulam recentius vñanimis peritorum consensus facit, natum denique post annum 855. à Lothario iuniorē (non seniore ut perperā scribunt Diuæus & Sigebertus) Austrasiæ rege Austrasiam à suo nomine Lotharingiam nominante. Vide Molanum militiæ factæ cap. 18. De Lotharingia, eius diuisione & fribus plura idem Molanus in p̄fatione ad militiam factam & Louvius in annotationib⁹ ad eandem p̄fationem. Vide etiam Miratum in Annal. Belgicis ad annum 855.

De Fland. natalitijs ingentes tenebræ. Varij varia augmentantur. Bellante Cæfare & Tacito scribente Motinorū èst Regio, Mourenlandt. Rutheniam fuisse aliquando nuncupatam docet ex Rumfredo Anglo Scriuerius in antiquitatibus Batauicis; cui consentit Cænalis indicatque Meyerus. Pipinis regnantibus Francia Occidentalis audiebat. Quinimò Saxoniæ nomen, saltem ex parte, tulit sub Carolo magno, ob Saxones deuictos eō translatos. hinc litus Saxonum, nunc Flandricum, ut non appareat èstatum S. Swiberti triuissé, aut S. Marcellini calamum affecisse.

Sed vnde tandem vox Flandria? Alij à Flandrina femina: Alij à quodam Ordinum Ductore Flamberto: Alij à fluctu & flatu: Alij à flaincken quod æstus reciprocationē significare volunt, deriuant. tempus non addunt. Verum

I i

hæc